

Հաստատեմք ի գործադրութիւն

ԳԷՈՐԳ Զ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի 19 յունիսի 1945 ամի
Ի Ս Էջմիածին

ԱԶԳԱՅԻՆ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ ԳՈՒՄԱՐԵԼՈՒ ՀԱՏՈՒԿ ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու Գերագույն կանոնադիր մարմինը Ազգային-եկեղեցական ժողովն է:

2. Ազգային-եկեղեցական ժողովը գումարվում է Ս. Էջմիածնում:

3. Ազգային-եկեղեցական ժողովը հրավիրում է Ամենայն Հայոց Մայրագույն-Պատրիարք-Կաթողիկոսը:

4. Ազգային-եկեղեցական ժողովի նախագահն է Ամենայն Հայոց Մայրագույն Պատրիարք-Կաթողիկոսը:

5. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և Կոստանդնուպոլսո Պատրիարքները ժողովի նախաթոռ անդամներն են:

6. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հիվանդության դեպքում Ազգային-եկեղեցական ժողովին նախագահում են Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, Երուսաղեմի և կամ Կոստանդնուպոլսո Պատրիարքը: Սրանց բացակայության դեպքում նախագահում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Տեղապահ Կաթողիկոսի հանձնարարությամբ:

7. Ազգային-եկեղեցական ժողովի իրավասությանն ենթակա են հետևյալ հիմնական խնդիրները.

ա. Հնտրություն Ամենայն Հայոց Մայրագույն Պատրիարք-Կաթողիկոսի.

բ. Հնտրություն Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամների.

գ. Հաստատություն Ազգային-եկեղեցական Մահմանադրության.

դ. Քննություն և վճռահատություն եկեղեցական և այլ կանոնական և ընդհանուր հարցերի.

ե. Կարգավորում եկեղեցական տնտեսական վիճակի:

8. Ազգային-եկեղեցական ժողովը որոշում է իր զբաղմունքների օրակարգը և գործունեության ներքին հրահանգը:

9. Ազգային-եկեղեցական ժողովի անդամ են՝

ա. Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները.

բ. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն իր եպիսկոպոսներով և Նորուսադեմի ու Կոստանդնուպոլսի Պատրիարքները.

գ. Հայոց Եկեղեցու բոլոր առաջնորդները.

դ. Հայոց Եկեղեցու բոլոր եպիսկոպոսները:

Մանրություն. — Առաջնորդի անձամբ ժողովին մասնակցել չկարողանալու դեպքում, մասնակցում է թեմի հոգևորականության ընտրյալ հոգևորական ներկայացուցիչը:

10. Ազգային-եկեղեցական ժողովի անդամ են Ս. Էջմիածնի, Մեծի Տանն Կիլիկիո, Ս. Նորուսադեմի միաբանության, Կոստանդնուպոլսի Պատրիարքության մի-մի ներկայացուցիչները:

11. Ազգային-եկեղեցական ժողովի անդամ կարող են լինել ժողովրդից ընտրված 30 տարին լրացրած իրավասու ծխականները:

12. Յուրաքանչյուր թեմի ժողովուրդ մասնակցում է Ազգային-եկեղեցական ժողովին իր ընտրած մեկ կամ ավելի պատգամավորներով:

13. Մինչև 25.000 ժողովուրդ ունեցող թեմը ընտրում է մեկ պատգամավոր. յուրաքանչյուր թեմ ընտրում է այնքան պատգամավոր, որքան անգամ 25.000 ժողովուրդ է պարունակում իր մեջ:

Վերջին 25.000-ը կարող է լրիվ չլինել, բայց ոչ պակաս 10.000-ից:

Մանրություն Ա. — Յուրաքանչյուր թեմ իր ընտրելի պատգամավորների թվով ընտրում է անձնափոխանորդներ, որոնք փոխարինում են պատգամավորին, եթե նա որևէ պատճառով անկարող է անձամբ մասնակցել ժողովի:

Մանրություն Բ. — Յուրաքանչյուր թեմ վիճակագրության հիման վրա բաժանվում է շրջանների այն հաշվով, որ յուրաքանչյուր շրջան բաղկանա 25.000 ժողովրդից:

14. Ազգային-եկեղեցական ժողովի թեմական պատգամավորների ընտրության մասնակցում են հոգևորականները և քաղաքացիական չափահասություն ունեցող աշխարհական իրավասու ծխականները:

15. Յուրաքանչյուր 5.000 շունչ ունեցող համայնքը ընտրում է մի պատվիրակ:

Մանրություն. — Փոքր համայնքները ըստ հարմարության միացվում են պատվիրակ ընտրելու համար:

16. Պատվիրակները պատգամավորին կարող են ընտրել իրենց միջից կամ դրսից:

17. Ազգային-եկեղեցական պատգամավորների, անձնափոխանորդների, պատվիրակների ընտրությունը ՍՍՌ Միության սահմաններից դուրս գտնված թեմերում կատարվում է ըստ տեղական գործող հայոց կանոնադրությունների, սահմանադրությունների և կամ ավանդական կարգերի, հրահանգվելով սույն կանոնադրությամբ:

18. Ազգային-եկեղեցական ժողովի պատգամավորների ընտրության առթիվ ծագած ամենատեսակ տարակուսանքների լուծումը տալիս է Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը:

19. Կարիք եղած դեպքում Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը տալիս է հարկավոր բացատրություններ և հրահանգներ, իսկ Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսությունը, Երուսաղեմի և Կոստանդնուպոլսի Պատրիարքությունները վճռում են իրենց ներքին կանոնադրության համաձայն:

20. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի մահվան դեպքում Կաթողիկոսի ընտրության համար Ազգային-եկեղեցական ժողով հրավիրում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Տեղապահը Ս. Էջմիածնի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի հետ:

21. Նոր Կաթողիկոսի ընտրությունը տեղի է ունենում Կաթողիկոսի մահվանից ոչ շուտ քան վեց ամիս հետո:

22. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընտրությունը կատարվում է Ս. Էջմիածնի Տաճարում, սույն կանոնադրության 6-րդ հոդվածի համաձայն:

23. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընտրության կարգը որոշում է Ազգային-եկեղեցական ժողովը:

Սույն կանոնադրությունն ընդունված և վավերացված է 1945 թվականի հունիսի 19-ին տեղի ունեցած Ազգային-եկեղեցական ժողովի երրորդ նիստում:

ԴԻՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈ

